

A7-0271/2011

14. 7. 2011

*****I**
ZPRÁVA

o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení osoby požívající mezinárodní ochrany, a o obsahu poskytnuté ochrany (přepracované znění)
(KOM(2009)0551 – C7-0250/2009 – 2009/0164(COD))

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

Zpravodajka: Jean Lambert

(Přepracování – článek 87 jednacího řádu)

Vysvětlivky

- * Postup konzultace
- *** Postup souhlasu
- ***I Řádný legislativní postup (první čtení)
- ***II Řádný legislativní postup (druhé čtení)
- ***III Řádný legislativní postup (třetí čtení)

(Druh postupu závisí na právním základu navrženém v návrhu aktu.)

Pozměňovací návrhy k návrhu aktu

V pozměňovacích návrzích Parlamentu je pozměněný text zvýrazněn ***tučnou kurzivou***. Zvýraznění *normální kurzivou* je upozorněním pro technická oddělení a označuje části návrhu aktu, u nichž je navržena oprava, a má sloužit k usnadnění vypracování konečného znění (např. zjevné chyby nebo vynechání textu v některé jazykové verzi). Tyto navržené opravy podléhají dohodě příslušných oddělení.

V záhlaví každého pozměňovacího návrhu k existujícímu aktu, který má být návrhem aktu pozměněn, je na třetím řádku uveden existující akt a na čtvrtém řádku ustanovení existujícího aktu, kterého se pozměňovací návrh týká. Převzaté části ustanovení existujícího aktu, které Parlament hodlá změnit, zatímco návrh aktu tento úsek nezměnil, jsou označeny **tučně**. Případné vypuštění takovýchto úseků se označuje [...].

OBSAH

	Strana
NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	5
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ	37
PŘÍLOHA: DOPIS VÝBORU PRO PRÁVNÍ ZÁLEŽITOSTI.....	39
PŘÍLOHA: STANOVISKO PORADNÍ SKUPINY SLOŽENÉ Z PRÁVNÍCH SLUŽEB EVROPSKÉHO PARLAMENTU, RADY A KOMISE.....	41
POSTUP.....	43

NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

**o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení osoby požívající mezinárodní ochrany, a o obsahu poskytnuté ochrany (přepracované znění)
(KOM(2009)0551 – C7-0250/2009 – 2009/0164(COD))**

(Řádný legislativní postup – přepracování)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh Komise předložený Parlamentu a Radě (KOM(2009)0551),
 - s ohledem na čl. 251 odst. 2, čl. 63 odst. 1, bod 1 písm. c), bod 2 písm. a) a bod 3 písm. a) Smlouvy o ES, v souladu s nimiž Komise předložila svůj návrh Parlamentu (C7-0250/2009),
 - s ohledem na sdělení Komise Parlamentu a Radě nazvané „Důsledky vstupu Lisabonské smlouvy v platnost pro probíhající interinstitucionální rozhodovací postupy“ (KOM(2009)0665),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 3 a čl. 78 odst. 2 písm. a) a b) Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 28. dubna 2010¹,
 - po konzultaci s Výborem regionů,
 - s ohledem na interinstitucionální dohodu ze dne 28. listopadu 2001 o systematictějšímu využívání metody přepracování právních aktů²,
 - s ohledem na dopis, který dne 2. února 2010 zaslal Výbor pro právní záležitosti Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci podle čl. 87 odst. 3 jednacího řádu,
 - s ohledem na články 87 a 55 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (A7-0271/2011),
- A. vzhledem k tomu, že podle poradní skupiny složené z právních služeb Evropského parlamentu, Rady a Komise daný návrh neobsahuje žádné jiné věcné změny než ty, které byly jako takové v návrhu označeny, a vzhledem k tomu, že pokud jde o nezměněná ustanovení stávajících znění, je návrh jejich prostou kodifikací bez jakékoli změny jejich věcného obsahu,

¹ Úř. věst. C 18, 19.1.2011, s. 80.

² Úř. věst. C 77, 28.3.2002, s. 1.

1. přijímá níže uvedený postoj v prvním čtení ve znění upraveném podle doporučení poradní pracovní skupiny složené z právních služeb Evropského parlamentu, Rady a Komise;
2. pověřuje svého předsedu, aby předal postoj Parlamentu Radě, Komisi a vnitrostátním parlamentům.

POSTOJ EVROPSKÉHO PARLAMENTU
PŘI PRVNÍM ČTENÍ*

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o **█** normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, ***o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu***, a o obsahu poskytnuté ochrany

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu ***o fungování Evropské unie (SFEU)***, a zejména na ***čl. 78 odst. 2 písm. a) a b)*** této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹,

po konzultaci s Výborem regionů,

poté, co postoupily návrh legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

v souladu s řádným legislativním postupem²,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Ve směrnici Rady 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany by mělo být provedeno několik podstatných změn³. Z důvodu srozumitelnosti a přehlednosti by uvedená

* Amendments: new or amended text is highlighted in ***bold italics***; vypuštění textu je označeno symbolem **█**.

¹ Stanovisko ze dne 28. dubna 2010 (Úř. věst. C 18, 19.1.2011, s. 80).

² Postoj Evropského parlamentu ze dne

³ Úř. věst. L 304, 30.9.2004, s. 12.

směrnice měla být přepracována.

- (2) Společná azylová politika včetně společného evropského azylového systému je nedílnou součástí cíle Evropské unie spočívajícího v postupném vytvoření prostoru svobody, bezpečnosti a práva otevřeného těm, kteří donuceni okolnostmi oprávněně hledají ochranu v *Unii*.
- (3) Evropská rada se na zvláštním zasedání v Tampere ve dnech 15. a 16. října 1999 dohodla, že bude pracovat na vytvoření společného evropského azylového systému, založeného na úplném uplatňování a začlenění Ženevské úmluvy o právním postavení uprchlíků ze dne 28. července 1951 (dále jen „Ženevská úmluva“) ve znění Newyorského protokolu ze dne 31. ledna 1967 (dále jen „protokol“), tak aby nikdo nebyl vrácen zpět tam, kde by byl vystaven pronásledování, tj. dodržování zásady nenavracení.
- (4) Ženevská úmluva a protokol jsou základem mezinárodního právního režimu na ochranu uprchlíků.
- (5) Podle závěrů z Tampere by měl společný evropský azylový systém v krátké době rovněž zahrnovat sblížení předpisů o přiznávání postavení uprchlíka a o obsahu postavení uprchlíka.
- (6) Dále by podle závěrů z Tampere měly být předpisy o postavení uprchlíků doplněny opatřeními týkajícími se doplňkových forem ochrany, které by poskytovaly náležité postavení každé osobě, která takovou ochranu potřebuje.
- (7) První fáze vytváření společného evropského azylového systému byla již dokončena. Evropská rada na zasedání dne 4. listopadu 2004 přijala Haagský program, který stanoví cíle, jichž má být v oblasti prostoru svobody, bezpečnosti a práva dosaženo v období 2005 až 2010. V této souvislosti Haagský program vyzval Evropskou komisi, aby dokončila hodnocení právních nástrojů první fáze a předložila nástroje a opatření druhé fáze Radě a Evropskému parlamentu tak, aby byly přijaty do konce roku 2010. ■
- (8) V Evropském paktu o přistěhovalectví a azylu, přijatém dne 16. října 2008, Evropská rada konstatovala, že stále přetrvávají značné rozdíly mezi členskými státy, pokud jde o udělování ochrany a o formy, které tato ochrana nabývá, a vyzvala k přijetí nových iniciativ pro dokončení zavedení společného evropského azylového systému, které je stanoveno v Haagském programu, čímž bude zaručena vyšší úroveň ochrany.
- (8a) *Ve Stockholmském programu Evropská rada potvrdila svůj závazek dosát cíli, jímž je vytvořit v souladu s článkem 78 SFEU nejpozději do roku 2012 společný prostor ochrany a solidarity na základě společného azylového postupu a jednotného statusu osob, kterým byla přiznána mezinárodní ochrana.*
- (9) S ohledem na výsledky hodnocení lze v této fázi potvrdit zásady, z nichž vychází směrnice 2004/83/ES, a usilovat o dosažení vyšší úrovně sblížení právních předpisů o uznávání a obsahu mezinárodní ochrany na základě vyšších norem ■ .

- (10) Je třeba uvolnit prostředky Evropského uprchlického fondu a Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu s cílem přiměřeně podpořit úsilí členských států při zavádění norem stanovených v druhé fázi společného azylového systému, a to zejména těch členských států, jejichž azylové systémy jsou z důvodu zeměpisné a demografické situace vystaveny zvláštnímu a neúměrnému tlaku.
- (11) Hlavním cílem této směrnice je na jedné straně zajistit, aby členské státy používaly společná kritéria pro zjišťování totožnosti osob, které mezinárodní ochranu skutečně potřebují, a na druhé straně zajistit minimální úroveň výhod poskytovaných těmto osobám ve všech členských státech.
- (12) Sbližování právních předpisů o uznávání a obsahu postavení uprchlíka a statusu doplňkové ochrany by mělo napomoci omezení druhotného pohybu žadatelů o mezinárodní ochranu mezi členskými státy způsobeného rozdíly mezi právními předpisy.
- (13) Členské státy jsou oprávněny přijmout nebo zachovat příznivější ustanovení pro státní příslušníky třetích zemí a osoby bez státní příslušnosti žádající členský stát o mezinárodní ochranu, **než jsou normy stanovené v této směrnici**, pokud se má za to, že taková žádost je podána z toho důvodu, že dotyčná osoba je buď uprchlíkem ve smyslu čl. 1 odst. A Ženevské úmluvy, nebo osobou, která **má nárok na doplňkovou ochranu** .
- (14) Do oblasti působnosti této směrnice nespádají ti státní příslušníci třetího státu nebo osoby bez státní příslušnosti, kterým je povoleno zůstat na území členských států nikoli z důvodů potřeby mezinárodní pomoci, ale na základě uvážení z rodinných nebo humanitárních důvodů.
- (15) Tato směrnice ctí základní práva a dodržuje zásady uznané zejména Listinou základních práv Evropské unie¹. Tato směrnice zejména usiluje o zajištění plného dodržování lidské důstojnosti a práva na azyl u žadatelů o azyl a jejich rodinných příslušníků, kteří je doprovázejí, a o podporu používání článků 1, 7, **11**, 14, 15, 16, 18, 21, 24, 34 a 35 uvedené listiny a je třeba ji odpovídajícím způsobem provést .
- (16) S ohledem na zacházení s osobami spadajícími do oblasti působnosti této směrnice členské státy vázány závazky vyplývajícími z aktů mezinárodního práva, jichž jsou smluvními stranami, **mezi něž patří zejména dohody zakazující diskriminaci**.
- (17) Při provádění této směrnice by se členské státy měly v souladu s Úmluvou Organizace spojených národů o právech dítěte z roku 1989 řídit především zásadou „nejlepších zájmů dítěte“. **Při posuzování toho, co je nejlepšími zájmy dítěte, by členské státy měly zejména náležitě zohledňovat zásadu celistvosti rodiny, blaho a sociální vývoj nezletilé osoby, otázky bezpečnosti a ochrany a názory nezletilé osoby s přihlédnutím k jejímu věku a vyspělosti**.
- (18) Je nezbytné rozšířit obsah pojmu „rodinní příslušníci“ s přihlédnutím k různým konkrétním okolnostem vztahu závislosti a věnovat zvláštní pozornost prosazování

¹ Úř. věst. C 364, 18.12.2000, s. 1.

nejlepších zájmů dítěte.

- (19) Touto směrnicí není dotčen Protokol o azylu pro státní příslušníky členských států Evropské unie, připojený ke **Smlouvě o Evropské unii (SEU) a SFEU**.
- (20) Přiznání postavení uprchlíka je deklaratorním aktem.
- (21) Při určování postavení uprchlíka v souladu s článkem 1 Ženevské úmluvy mohou členskými státy poskytnout cennou pomoc konzultace s vysokým komisařem OSN pro uprchlíky.
- (22) Je třeba stanovit **■** normy pro definici a obsah postavení uprchlíka, a aby sloužily jako vodítko pro příslušné vnitrostátní orgány členských států při uplatňování Ženevské úmluvy.
- (23) Je nezbytné zavést společná kritéria uznávání žadatelů o azyl jako uprchlíků ve smyslu článku 1 Ženevské úmluvy.
- (24) Zejména je nezbytné zavést společnou definici těchto pojmů: potřeba ochrany vznikající na místě; příčiny újmy a ochrany; vnitrostátní ochrana a pronásledování, včetně důvodů pronásledování.
- (25) Ochranu může poskytovat ***bud'*** stát ***nebo*** strany a organizace, včetně mezinárodních organizací, ***které jsou ochotny a schopny ochranu poskytnout*** a které splňují podmínky této směrnice a kontrolují region nebo větší oblast na území členského státu **■**. Taková ochrana by měla být účinná a ***neměla by být pouze dočasná***.
- (26) Žadatel by měla být dostupná účinná vnitrostátní ochrana ***před pronásledováním nebo vážnou újmou*** v části země původu, do které může bezpečně a legálně odcestovat, do níž je mu umožněn vstup a ***v níž, jak lze odůvodněně předpokládat, se může usadit. Je-li původcem pronásledování stát nebo státní subjekt, měl by platit předpoklad, že účinná ochrana není žadateli dostupná. Je-li žadatelem nezletilá osoba bez doprovodu, měla by být dostupnost účinné ochrany posuzována mimo jiné podle dostupnosti náležitě péče a opatrovnictví, které jsou v nejlepším zájmu této nezletilé osoby bez doprovodu.***
- (27) Při posuzování žádostí nezletilých osob o mezinárodní ochranu je nezbytné, aby členské státy přihlížely ke specifickým formám pronásledování dětí.
- (28) Jednou z podmínek přiznání postavení uprchlíka ve smyslu čl. 1 odst. A Ženevské úmluvy je příčinná souvislost mezi **■** důvody rasovými, náboženskými, národnostními nebo důvody zastávání určitých politických názorů nebo příslušnosti k určitým společenským vrstvám ***a pronásledováním či nepřítomností ■*** ochrany před ***takovým jednáním***.
- (29) Je rovněž nezbytné zavést společný přístup k pronásledování z důvodu „příslušnosti k určitým společenským vrstvám“. Pro účely vymezení určité společenské vrstvy je třeba náležitě zvážit skutečnosti plynoucí z pohlaví žadatele, ***včetně jeho identity dané příslušností k určitému pohlaví a sexuální orientace, které se mohou týkat***

určitých právních tradic a zvyklostí, v jejichž důsledku dochází například k mrzačení pohlavních orgánů, nuceným sterilizacím či nuceným potratům, pokud mají souvislost s žadatelovou odůvodněnou obavou z pronásledování.

- (30) Jednání v rozporu s cíli a zásadami OSN jsou stanovena v preambuli a v člancích 1 a 2 Charty OSN a jsou vtělena zejména v rezoluci OSN týkající se opatření boje proti terorismu, v nichž se prohlašuje, že „jednání, metody a praktiky terorismu jsou v rozporu s cíli a zásadami Organizace spojených národů“ a že „úmyslné financování, plánování a podněcování teroristických činů je rovněž v rozporu s cíli a zásadami Organizace spojených národů“.
- (31) Jak se uvádí v článku 14, pojem „postavení“ může zahrnovat také postavení uprchlíka.
- (32) Je nezbytné stanovit také ■ normy pro definici a obsah statusu doplňkové ochrany. Doplňková ochrana by měla být doplňkovou a dodatečnou k ochraně uprchlíků zakotvené v Ženevské úmluvě.
- (33) Je nezbytné zavést *společná* kritéria, na jejichž základě mají být žadatelé o mezinárodní ochranu uznáváni za osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu. Tato kritéria by měla být definována na základě mezinárodních závazků vyplývajících z právních aktů v oblasti lidských práv a stávající praxe v členských státech.
- (34) Nebezpečí, kterým je všeobecně vystaveno obyvatelstvo jednotlivých zemí nebo jeho část, sama o sobě nepředstavují konkrétní ohrožení, které by mohlo být hodnoceno jako vážná újma.
- (35) Rodinní příslušníci jsou již z důvodu svého příbuzenského vztahu k uprchlíkovi zpravidla vystaveni pronásledování takovým způsobem, který by mohl být důvodem pro přiznání postavení uprchlíka.
- (36) Pojmy bezpečnosti státu a veřejného pořádku se vztahují rovněž na případy, kdy státní příslušník třetí země patří ke spolčení podporujícím mezinárodní terorismus nebo podporuje takové spolčení.
- (36a) *Členské státy by měly při rozhodování o nárocích na výhody uvedené v této směrnici řádně zohledňovat nejlepší zájmy dítěte a konkrétní okolnosti vztahu závislosti na osobě požívající mezinárodní ochrany, pokud jde o blízké příbuzné, kteří se již nacházejí v členském státě a kteří nejsou rodinnými příslušníky osob požívajících mezinárodní ochrany. Za výjimečných okolností, kdy blízkým příbuzným osoby požívající mezinárodní ochrany je vdaná či ženatá nezletilá osoba, kterou však nedoprovází její manžel či manželka, může být nejlepší zájem této nezletilé osoby spatřován v životě s její původní rodinou.*
- (37) ■ V reakci na výzvu vyslovenou *Stockholmským* programem ke stanovení jednotného statusu *pro uprchlíky nebo osoby mající nárok na doplňkovou ochranu* ■ a s výjimkou nutných a objektivně zdůvodněných případů by osobám požívajícím doplňkové ochrany měla být udělena stejná práva a výhody, *jaké podle této směrnice*

náleží uprchlíkům, a měly by se na ně vztahovat stejné podmínky způsobilosti.

- (38) Členské státy mohou v mezích daných mezinárodními závazky stanovit, že je udělení výhod týkajících se přístupu k zaměstnání, sociální a zdravotní péči a přístupu k integračním opatřením podmíněno předchozím vydáním povolení k pobytu.
- (39) Aby osoby požívající mezinárodní ochrany mohly účinněji uplatňovat práva a výhody stanovené v této směrnici, je nezbytné zohlednit jejich zvláštní potřeby a konkrétní obtíže, s nimiž se při integraci potýkají, ***příčemž – aniž by bylo členským státům znemožněno zavést nebo zachovat příznivější normy – by výsledkem za běžných okolností nemělo být příznivější zacházení, než jakého se dostává státním příslušníkům daného členského státu.***
- (40) V této souvislosti je zejména třeba vyvinout úsilí k vyřešení problémů ■ , které brání osobám požívajícím mezinárodní ochrany v účinném přístupu ke vzdělávání spojenému se zaměstnáním a k odborné přípravě ***a jež se týkají mimo jiné finančních omezení.***
- (41) Tato směrnice se nevztahuje na finanční příspěvky členských států ***určené*** na podporu vzdělávání.
- (42) Je nezbytné zvážit zvláštní opatření, která by účinně vyřešila potíže, s nimiž se osoby požívající mezinárodní ochrany v praxi setkávají při ověřování svých zahraničních diplomů, osvědčení nebo jiných dokladů o dosažené kvalifikaci, zejména kvůli chybějícím písemným dokladům a jejich neschopnosti hradit náklady související s postupy uznávání kvalifikace.
- (43) Zvláště k předcházení sociálním potížím je vhodné osobám požívajícím mezinárodní ochrany v rámci sociální péče poskytovat bez diskriminace přiměřené sociální dávky a prostředky k živobytí. ***Pokud jde o sociální péči, měly by být formy a podrobné úpravy poskytování základních dávek osobám, kterým byl přiznán status doplňkové ochrany, určeny vnitrostátním právem. Možnost omezit dávky určené osobám, kterým byl přiznán status doplňkové ochrany, na základní dávky je třeba chápat v tom smyslu, že tento pojem zahrnuje alespoň příspěvek ve výši minimálního příjmu, pomoc v případě nemoci a v těhotenství a pomoc při rodičovství, jsou-li tyto dávky poskytovány vlastním státním příslušníkům podle právních předpisů dotyčného členského státu.***
- (44) Osobám požívajícím mezinárodní ochrany by měl být zaručen přístup ke zdravotní péči včetně péče o tělesné a duševní zdraví.
- (45) Zvláštní potřeby osob, ***které mají postavení uprchlíka nebo požívají statusu doplňkové ochrany***, a jejich konkrétní situace by měly být zohledněny v co největší míře v integračních programech, jež jsou jim poskytovány, ***včetně případného zajištění odpovídajícího jazykového vzdělávání a zprostředkování informací o právech a povinnostech jednotlivce spojených se statusem ochrany v daném členském státě.***
- (46) Provádění této směrnice by mělo být pravidelně hodnoceno, s přihlédnutím zejména

k vývoji mezinárodních závazků členských států týkajících se nenavrácení, vývoje trhů práce v členských státech a rozvoje společných základních zásad integrace.

- (47) Jelikož cílů této směrnice, totiž stanovení ■ norem poskytování mezinárodní ochrany státním příslušníkům třetích států a osobám bez státní příslušnosti členskými státy a obsahu poskytované ochrany, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto, z důvodu rozsahu a účinků této směrnice, jich může být lépe dosaženo na úrovni *Unie*, může *Unie* přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 *SEU*. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
- (47a) *V souladu s články 1 a 2 a čl. 4a odst. 1 Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva připojeného k SEU a SFEU, a aniž je dotčen článek 4 uvedeného protokolu, se Spojené království a Irsko nepodílí na přijímání této směrnice, a proto pro ně není závazná ani použitelná.*
- (48) V souladu s články 1 a 2 Protokolu o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a k *SFEU*, se Dánsko nepodílí na přijímání této směrnice, a proto pro ně není závazná ani použitelná.
- (49) Povinnost provést tuto směrnici ve vnitrostátním právu by se měla omezovat na ta ustanovení, která v porovnání s předchozí směrnicí představují podstatnou změnu. Povinnost provést ve vnitrostátním právu nezměněná ustanovení totiž vyplývá z předchozí směrnice.
- (50) Touto směrnici by neměly být dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůt pro provedení směrnice uvedené v příloze I části B ve vnitrostátním právu,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

KAPITOLA I

Obecná ustanovení

Článek 1

Účel

Účelem této směrnice je stanovit ■ normy, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, a obsah poskytnuté ochrany.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí :

- a) „mezinárodní ochranou“ postavení uprchlíka nebo status doplňkové ochrany, definované v písmenech e) a g);
- b) „osobami požívajícími mezinárodní ochrany“ osoby, kterým bylo přiznáno postavení uprchlíka nebo status doplňkové ochrany, jak je definováno v písmenech e) a g);
- c) „Ženevskou úmluvou“ Úmluva o právním postavení uprchlíků ze dne 28. července 1951 ve znění Newyorského protokolu ze dne 31. ledna 1967;
- d) „uprchlíkem“ státní příslušník třetí země, který se v důsledku oprávněných obav před pronásledováním z důvodů rasových, náboženských nebo národnostních nebo z důvodů příslušnosti k určitým společenským vrstvám nebo i zastávání určitých politických názorů nachází mimo zemi své státní příslušnosti a je neschopen přijmout, nebo vzhledem ke shora uvedeným obavám odmítá ochranu dotyčné země, nebo osoba bez státní příslušnosti, která se ze stejných shora uvedených důvodů nachází mimo zemi svého dosavadního pobytu, která vzhledem ke shora uvedeným obavám se tam nechce nebo nemůže vrátit a na kterou se nevztahuje článek 12;
- e) „postavením uprchlíka“ uznání státního příslušníka třetí země nebo osoby bez státní příslušnosti členským státem za uprchlíka;
- f) „osobou, která má nárok na doplňkovou ochranu“ státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, která nespĺňuje podmínky pro uznání za uprchlíka, ale u které existují závažné důvody se domnívat, že pokud by se vrátila do země svého původu, nebo v případě osoby bez státní příslušnosti do země svého dosavadního pobytu, byla by vystavena reálné hrozbě, že utrpí vážnou újmu uvedenou v článku 15, a na kterou se nevztahuje čl. 17 odst. 1 a 2, přičemž tato osoba nemůže nebo vzhledem ke shora uvedené hrozbě nechce přijmout ochranu dotyčné země;
- g) „statusem doplňkové ochrany“ uznání státního příslušníka třetí země nebo osoby bez státní příslušnosti členským státem za osobu, která má nárok na doplňkovou ochranu;
- h) „žádostí o mezinárodní ochranu“ žádost o ochranu členským státem podaná státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti, u níž lze předpokládat, že žadatel usiluje o získání postavení uprchlíka nebo statusu doplňkové ochrany, a ve které nežádá výslovně o jinou formu ochrany, jež nespĺadá do oblasti působnosti této směrnice a o níž lze požádat samostatně;
- i) „žadatelem“ státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, kteří podali žádost o mezinárodní ochranu, o níž dosud nebylo pravomocně rozhodnuto;
- j) „rodinnými příslušníky“ tito členové rodiny osoby požívající mezinárodní ochrany, kteří se zdržují v souvislosti se žádostí o mezinárodní ochranu ve stejném členském státě, pokud tato rodina existovala již v zemi původu:
- manžel nebo manželka osoby požívající mezinárodní ochrany anebo její nesezdaný partner či partnerka, se kterým žije v trvalém vztahu, pokud se k nesezdaným pářům v právních předpisech nebo praxi členského státu přistupuje podle jeho ***právních předpisů platných pro příslušníky třetích zemí***

podobně jako k párům sezdaným,

- nezletilé děti párů uvedených v první odrážce nebo osoby požívající mezinárodní ochrany, pokud jsou svobodné, bez ohledu na to, zda se jedná o děti manželské, nemanželské nebo osvojené ve smyslu vnitrostátního práva;

■

- otec, matka nebo jiný dospělý ■, jenž podle práva nebo *praxe daného členského státu* odpovídá za osobu požívající mezinárodní ochrany, pokud je tato osoba nezletilá a svobodná ■;

■

- k) „nezletilou osobou“ státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti mladší osmnácti let;
- l) „nezletilou osobou bez doprovodu“ nezletilá osoba, která vstupuje na území členských států bez doprovodu dospělé osoby, jež za ni podle práva nebo *praxe daného členského státu* odpovídá, a to po dobu, po kterou se skutečně nenachází v péči takové osoby; tato definice zahrnuje i nezletilou osobu, jež je ponechána bez doprovodu po vstupu na území členských států;
- m) „povolením k pobytu“ povolení nebo schválení vydané orgány členského státu ve formě stanovené právními předpisy dotyčného členského státu, které dovoluje státnímu příslušníkovi třetí země nebo osobě bez státní příslušnosti pobývat na území tohoto členského státu;
- n) „zemí původu“ jedna nebo více zemí, jejichž státní příslušnost žadatel má, nebo v případě osoby bez státní příslušnosti jedna nebo více zemí dosavadního pobytu žadatele.

Článek 3

Příznivější normy

Členské státy mohou zavést nebo zachovávat příznivější normy pro určování osob splňujících podmínky pro získání postavení uprchlíka nebo osob, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a pro určování obsahu mezinárodní ochrany, jsou-li slučitelné s touto směrnicí.

KAPITOLA II

Posuzování žádostí o mezinárodní ochranu

Článek 4

Posuzování skutečností a okolností

1. Členské státy mohou pokládat za povinnost žadatele předložit co nejdříve všechny náležitosti potřebné k doložení žádosti o mezinárodní ochranu. Povinností členského státu je

posoudit významné náležitosti žádosti ve spolupráci se žadatelem.

2. Náležitosti uvedené v odstavci 1 zahrnují prohlášení žadatele a všechny dokumenty, jež má žadatel k dispozici a které uvádějí jeho věk, jeho původ, jeho vztahy včetně dotčených příbuzných, jeho totožnost, státní příslušnost nebo příslušnosti, zemi nebo země a místo nebo místa jeho předchozího pobytu, předchozí žádosti o azyl, cestovní trasy, cestovní doklady a důvody podání žádosti o mezinárodní ochranu.

3. Posouzení žádosti o mezinárodní ochranu se provádí jednotlivě a jsou při něm zohledněny

- a) všechny významné skutečnosti týkající se země původu v době rozhodování o žádosti, včetně právních předpisů země původu a způsobu jejich uplatňování;
- b) významná prohlášení a dokumenty předložené žadatelem, včetně informací o tom, zda žadatel byl nebo by mohl být pronásledován nebo zda utrpěl nebo by mohl utrpět vážnou újmu;
- c) konkrétní postavení a osobní situace žadatele, včetně takových faktorů jako jsou původ, pohlaví a věk, aby na základě osobní situace žadatele bylo možno posoudit, zda by jednání, kterým žadatel byl nebo mohl být vystaven, mohla být považována za pronásledování nebo vážnou újmu;
- d) skutečnost, zda žadatel po opuštění země původu vyvíjel činnost, jejímž jediným nebo hlavním účelem bylo vytvoření nezbytných podmínek pro požádání o mezinárodní ochranu, aby bylo možno posoudit, zda by tato činnost vystavila žadatele pronásledování nebo vážné újmě, kdyby se do uvedené země vrátil;
- e) skutečnost, zda by od žadatele bylo možné rozumně očekávat, že by využil ochrany jiné země, ve které mohl požádat o občanství.

4. Skutečnost, že žadatel již byl pronásledován nebo utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám pronásledování nebo způsobení vážné újmy, je závažným ukazatelem odůvodněnosti obav žadatele z pronásledování nebo reálného nebezpečí utrpění vážné újmy, neexistují-li závažné důvody domnívat se, že pronásledování nebo způsobení újmy se již nebude opakovat.

5. Uplatňují-li členské státy zásadu, podle které je povinností žadatele, aby žádost o mezinárodní ochranu zdůvodnil, a nejsou-li jednotlivá prohlášení žadatele doložena písemnými nebo jinými doklady, nevyžadují tato prohlášení důkazy při splnění těchto podmínek:

- a) žadatel vynaložil skutečné úsilí, aby svou žádost odůvodnil;
- b) žadatel předložil všechny náležitosti, které měl k dispozici, a podal uspokojivé vysvětlení ohledně jiných chybějících náležitostí;
- c) prohlášení žadatele byla shledána souvislými a hodnověrnými a nejsou v rozporu s dostupnými zvláštními i obecnými informacemi o případu žadatele;

- d) žadatel požádal o mezinárodní ochranu v nejkratším možném čase, ledaže může prokázat dobrý důvod, proč tak neučinil; a dále
- e) byla zjištěna celková hodnověrnost žadatele.

Článek 5

Potřeba mezinárodní ochrany vznikající na místě

1. Odůvodněná obava z pronásledování nebo reálné nebezpečí vážné újmy mohou být založeny na událostech, k nimž došlo po odjezdu žadatele ze země původu.
2. Odůvodněná obava z pronásledování nebo reálné nebezpečí vážné újmy mohou být založeny na činnosti, kterou žadatel vyvíjel po opuštění země původu, zejména pokud se zjistí, že činnost, o kterou se dotyčná žádost opírá, představuje vyjádření a pokračování názorů a přesvědčení, které měl žadatel v zemi původu.
3. Aniž je dotčena Ženevská úmluva, mohou členské státy rozhodnout, že žadateli, který podává následnou žádost, se postavení uprchlíka obvykle nepřizná, je-li nebezpečí pronásledování založeno na okolnostech, které vyvolal sám žadatel po opuštění země původu.

Článek 6

Původci pronásledování nebo vážné újmy

Mezi původce pronásledování nebo vážné újmy patří

- a) stát;
- b) strany nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu;
- c) nestátní původci, lze-li prokázat, že původci uvedení v písmenech a) a b), včetně mezinárodních organizací, nejsou schopni nebo ochotni poskytnout ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu, které jsou uvedeny v článku 7.

Článek 7

Poskytovatelé ochrany

1. Ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu ■ mohou ■ poskytovat pouze:
 - a) stát nebo
 - b) strany nebo organizace, včetně mezinárodních organizací, které *mají pod kontrolou* stát nebo podstatnou část území státu, **pokud** jsou ochotny a schopny ***zajistit ochranu v souladu s odstavcem 2.***
2. ***Tato ochrana musí být účinná a nesmí být pouze dočasná.*** Má se zpravidla za to, že ***taková*** ochrana je poskytována, jestliže subjekty uvedené v odst. 1 ***písm. a) a b)*** učiní přiměřené kroky k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy, mimo jiné

zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo způsobení vážné újmy, a žadatel má k této ochraně přístup.

3. Při posuzování, zda určitá mezinárodní organizace ovládá stát nebo podstatnou část jeho území a poskytuje ochranu popsanou v odstavci 2, berou členské státy v úvahu případné pokyny obsažené v souvisejících aktech Rady.

Článek 8

Vnitrostátní ochrana

1. V rámci posuzování žádosti o mezinárodní ochranu mohou členské státy dospět k závěru, že určitý žadatel nepotřebuje mezinárodní ochranu, pokud **v určité části** země původu:

- a) **nemá opodstatněný důvod se obávat pronásledování ani mu nehrozí reálné nebezpečí vážné újmy nebo**
- b) má přístup k ochraně před pronásledováním nebo vážnou újmu definované v článku 7

a pokud **do této části země původu** může bezpečně a legálně odcestovat, je mu do ní umožněn vstup a lze odůvodněně předpokládat, že se v ní může usadit.

2. Při posuzování otázky, zda **nemá** žadatel **opodstatněný důvod se obávat pronásledování ani mu nehrozí reálné nebezpečí vážné újmy či zda má** v části země původu přístup k ochraně před pronásledováním nebo vážnou újmu v souladu s odstavcem 1, přihlížejí členské státy při rozhodování o žádosti k celkové situaci panující v dotyčné části země a k osobní situaci žadatele **v souladu s článkem 4**. Členské státy proto zajistí, aby z **příslušných** zdrojů, jako je úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) a Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu, získávaly přesné a aktuální informace.

KAPITOLA III

Podmínky pro získání postavení uprchlíka

Článek 9

Akty pronásledování

1. Aby bylo jednání považováno za pronásledování ve smyslu čl. 1 odst. A Ženevské úmluvy, musí být

- a) svou povahou nebo opakováním dostatečně závažné, aby představovalo vážné porušení základních lidských práv, zejména práv, od nichž se podle čl. 15 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nelze odchytil nebo
- b) souběhem různých opatření, včetně porušování lidských práv, který je dostatečně závažný k tomu, aby postihl jednotlivce způsobem podobným uvedenému v písmenu

- a).
2. Za pronásledování ve smyslu odstavce 1 mohou být mimo jiné považována tato jednání:
- a) použití fyzického nebo psychického násilí, včetně sexuálního násilí;
 - b) právní, správní, policejní nebo soudní opatření, která jsou sama o sobě diskriminační nebo jsou prováděna diskriminačním způsobem;
 - c) nepřiměřené nebo diskriminační trestní stíhání nebo trestání;
 - d) odepření soudní ochrany, které vede k nepřiměřenému nebo diskriminačnímu trestu;
 - e) trestní stíhání nebo trest za odepření výkonu vojenské služby za konfliktu, jestliže by výkon vojenské služby zahrnoval zločiny nebo jednání spadající do doložek o vyloučení uvedených v čl. 12 odst. 2;
 - f) jednání namířená proti osobám určitého pohlaví nebo proti dětem.
3. V souladu s čl. 2 písm. *d*) musí existovat souvislost mezi důvody uvedenými v článku 10 a jednáním kvalifikovaným v odstavci 1 jako pronásledování nebo nepřítomností ochrany před takovým jednáním.

Článek 10

Důvody pronásledování

1. Při posuzování důvodů pronásledování přihlíží členský stát k těmto hlediskům:
- a) pojem rasy zahrnuje zejména hledisko barvy pleti, původu nebo příslušnosti k určité etnické skupině;
 - b) pojem náboženství zahrnuje zejména zastávání teistických, neteistických a ateistických přesvědčení, účast nebo neúčast na formálních náboženských obřadech konaných soukromě nebo veřejně, sám nebo společně s jinými, jiné náboženské akty nebo vyjádření názorů anebo formu osobního nebo společenského chování založeného na jakémkoli náboženském přesvědčení nebo přikázaného jakýmkoli náboženským přesvědčením;
 - c) pojem národnosti se neomezuje na existenci nebo neexistenci státní příslušnosti, ale zahrnuje zejména příslušnost k určité skupině vymezené jejími kulturními, etnickými nebo jazykovými znaky, společným zeměpisným nebo politickým původem nebo jejím vztahem k obyvatelstvu jiného státu;
 - d) skupina tvoří určitou společenskou vrstvu, zejména jestliže
 - příslušníci této skupiny sdílejí vrozený charakteristický rys nebo společnou minulost, kterou nelze změnit, nebo sdílejí charakteristiku nebo přesvědčení, které jsou natolik zásadní pro totožnost nebo svědomí, že daná osoba nemá být

nucena, aby se jí zřekla a dále

- tato skupina má v dotyčné zemi odlišnou totožnost, protože ji okolní společnost vnímá jako odlišnou.

V závislosti na okolnostech existujících v zemi původu může určitá společenská vrstva představovat skupinu založenou na společném charakteristickém rysu sexuální orientace. Sexuální orientaci nelze chápat tak, že by zahrnovala akty považované podle vnitrostátních právních předpisů členských států za trestné. Pro účely určení příslušnosti k určité společenské vrstvě nebo vymezení rysu takové skupiny musí být náležitě uvážena hlediska spojená s pohlavím, **včetně identity dané příslušností k určitému pohlaví.**

- e) pojem politických názorů zahrnuje zejména zastávání názorů, myšlenek nebo přesvědčení ohledně potenciálních původců pronásledování uvedených v článku 6 a jejich politik nebo postupů, bez ohledu na to, zda žadatel podle dotyčných názorů, myšlenek nebo přesvědčení jednal.

2. Při posuzování otázky, zda má žadatel odůvodněnou obavu z pronásledování, není důležité, zda žadatel skutečně má rasové, náboženské, národnostní, sociální nebo politické charakteristické rysy, které vedou k pronásledování, jestliže původce pronásledování tyto rysy žadateli připisuje.

Článek 11

Ukončení

1. Státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti pozbývají postavení uprchlíka, jestliže

- a) se dobrovolně znovu postavili pod ochranu země své státní příslušnosti nebo
- b) potom, co ztratili státní příslušnost, znovu ji dobrovolně nabyli nebo
- c) nabyli novou státní příslušnost a nacházejí se pod ochranou země své nové státní příslušnosti nebo
- d) dobrovolně se znovu usadili v zemi, kterou opustili nebo do které se nevrátili z obav před pronásledováním nebo
- e) nemohou dále odmítat ochranu země své státní příslušnosti, poněvadž okolnosti, pro které byli uznáni uprchlíkem, tam přestaly existovat nebo,
- f) jsou-li osobami bez státní příslušnosti, jsou schopni vrátit se do země svého bývalého pobytu, poněvadž okolnosti, pro které byli uznáni uprchlíkem, tam přestaly existovat.

2. Při hodnocení podle odst. 1 písm. e) a f) přihlížejí členské státy k tomu, zda má změna okolností natolik významnou a trvalou povahu, že obavy uprchlíka z pronásledování již nelze považovat za odůvodněné.

3. Ustanovení odst. 1 písm. e) a f) se nevztahují na uprchlíka, který je schopen uvést

naléhavé důvody podložené předchozím pronásledováním pro odmítnutí ochrany země své státní příslušnosti, nebo je-li osobou bez státní příslušnosti, pro odmítnutí ochrany země svého dosavadního pobytu.

Článek 12

Vyloučení

1. Státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti jsou vyloučeni z postavení uprchlíka, jestliže
 - a) spadají do oblasti působnosti čl. 1 odst. D Ženevské úmluvy týkajícího se ochrany nebo podpory od jiných orgánů nebo odborných organizací OSN než Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky. Jestliže podobná ochrana nebo podpora není z jakýchkoli důvodů dále udělována osobám, jejichž postavení není ještě definitivně rozhodnuto podle ustanovení příslušných rozhodnutí Valného shromáždění OSN, nabývají tyto osoby nároku na výhody podle této směrnice;
 - b) příslušné úřady země, ve které se usadili, jim udělily práva a povinnosti spojené s udělením státní příslušnosti této země nebo práva a povinnosti jim rovnocenné.
2. Státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti jsou vyloučeni z postavení uprchlíka, existují-li závažné důvody se domnívat, že
 - a) se dopustili zločinu proti míru, válečného zločinu nebo zločinu proti lidskosti ve smyslu mezinárodních dokumentů obsahujících ustanovení o těchto zločinech;
 - b) se dopustili vážného nepolitického zločinu mimo zemi svého azylu dříve, než byli uznáni uprchlíkem, tj. před vydáním povolení k pobytu na základě přiznání postavení uprchlíka. Za vážné nepolitické zločiny lze považovat zvláště kruté činy, přestože byly údajně spáchány s politickým cílem;
 - c) jsou vinní činy, které jsou v rozporu se zásadami a cíli OSN uvedenými v preambuli a v článcích 1 a 2 Charty OSN.
3. Odstavec 2 se vztahuje též na osoby, které podněcují k páčání zločinů v něm uvedených nebo se na jejich páčání jinak účastní.

KAPITOLA IV

Postavení uprchlíka

Článek 13

Přiznání postavení uprchlíka

Členské státy přiznávají postavení uprchlíka státním příslušníkům třetích zemí a osobám bez státní příslušnosti, které splňují podmínky pro získání postavení uprchlíka v souladu s kapitolami II a III.

Článek 14

Odnětí, ukončení platnosti nebo zamítnutí prodloužení platnosti postavení uprchlíka

1. Pokud jde o žádosti o mezinárodní ochranu podané po vstupu směrnice 2004/83/ES v platnost, členské státy odejmou, ukončí platnost nebo zamítnou prodloužení platnosti postavení uprchlíka přiznané vládním, správním, soudním nebo kvazisoudním orgánem státnímu příslušníkovi třetí země nebo osobě bez státní příslušnosti, pokud již přestali být uprchlíkem v souladu s článkem 11.
2. Aniž je dotčena povinnost uprchlíka v souladu s čl. 4 odst. 1 sdělit všechny významné skutečnosti a poskytnout všechny související dokumenty, jež má k dispozici, prokazuje v jednotlivém případě členský stát, který postavení uprchlíka přiznal, že dotyčná osoba přestala být uprchlíkem nebo nikdy nebyla uprchlíkem v souladu s odstavcem 1 tohoto článku.
3. Členské státy odejmou, ukončí nebo zamítnou prodloužení platnosti postavení uprchlíka státnímu příslušníkovi třetí země nebo osobě bez státní příslušnosti, jestliže po přiznání postavení uprchlíka dotyčný členský stát zjistí, že
 - a) dotyčná osoba měla být nebo je vyloučena z postavení uprchlíka podle článku 12;
 - b) její nesprávné popsání nebo neuvedení skutečností, včetně použití padělaných dokumentů, mělo na přiznání postavení uprchlíka rozhodující vliv.
4. Členské státy mohou odejmout, ukončit nebo zamítnout prodloužení platnosti postavení přiznaného uprchlíkovi vládním, správním, soudním nebo kvazisoudním orgánem, jestliže
 - a) existují závažné důvody k tomu, aby byl považován za nebezpečí pro bezpečnost členského státu, v němž se nachází;
 - b) jako osoba odsouzená pravomocným rozsudkem za zvlášť závažný trestný čin představuje nebezpečí pro společnost dotyčného členského státu.
5. V situacích uvedených v odstavci 4 se mohou členské státy rozhodnout nepřiznat postavení uprchlíka, jestliže toto rozhodnutí ještě nebylo přijato.
6. Osoby, na které se vztahují odstavce 4 a 5, jsou způsobilé k právům uvedeným v člancích 3, 4, 16, 22, 31 a 32 a 33 Ženevské úmluvy nebo podobným právům, pokud se nacházejí v dotyčném členském státě.

KAPITOLA V

Podmínky pro získání nároku na doplňkovou ochranu

Článek 15

Vážná újma

Vážnou újmou se rozumí

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti nebo
- b) mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo trest vůči žadateli v zemi původu nebo
- c) vážné a individuální ohrožení života nebo nedotknutelnosti civilisty v důsledku svévolného násilí během mezinárodního nebo vnitrostátního ozbrojeného konfliktu.

Článek 16

Ukončení

1. Státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti přestávají být osobou, která má nárok na doplňkovou ochranu, jestliže okolnosti, které vedly k přiznání statusu doplňkové ochrany, přestanou existovat nebo se změní do té míry, že ochrany již není třeba.
2. Při uplatňování odstavce 1 přihlížejí členské státy k tomu, zda je změna okolností natolik významná a dlouhodobá, že osoba, která má nárok na doplňkovou ochranu, již není vystavena skutečnému nebezpečí vážné újmy.
3. Odstavec 1 se nevztahuje na osobu požívající doplňkové ochrany, jež je schopna uvést naléhavé důvody podložené předchozí vážnou újmou pro odmítnutí ochrany země své státní příslušnosti, nebo je-li osobou bez státní příslušnosti, pro odmítnutí ochrany země svého dosavadního pobytu.

Článek 17

Vyloučení

1. Státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti nejsou způsobilí k doplňkové ochraně, existují-li vážné důvody se domnívat, že
 - a) se dopustili zločinu proti míru, válečného zločinu nebo zločinu proti lidskosti ve smyslu mezinárodních dokumentů obsahujících ustanovení o těchto zločinech;
 - b) se dopustili vážného nepolitického zločinu;
 - c) jsou vinní činy, které jsou v rozporu se zásadami a cíli OSN uvedenými v preambuli a v článcích 1 a 2 Charty OSN;
 - d) představují nebezpečí pro společnost nebo pro bezpečnost členského státu, ve kterém se nachází.
2. Odstavec 1 se vztahuje též na osoby, které podněcují k páčání zločinů v něm uvedených nebo se na jejich páčání jinak účastní.
3. Členské státy mohou vyloučit státního příslušníka třetí země nebo osobu bez státní příslušnosti z možnosti získat doplňkovou ochranu, pokud před svým přijetím v členském státě spáchali jeden nebo více zločinů, na které se odstavec 1 nevztahuje a za které lze uložit

trest odnětí svobody, kdyby byl spáchán v dotyčném členském státě, a pokud dotyčná osoba opustila svou zemi původu pouze proto, aby se vyhnula trestům za uvedené zločiny.

KAPITOLA VI

Status doplňkové ochrany

Článek 18

Přiznání statusu doplňkové ochrany

Členské státy přiznají status doplňkové ochrany státnímu příslušníku třetí země nebo osobě bez státní příslušnosti splňujícím podmínky pro získání doplňkové ochrany podle kapitol II a V.

Článek 19

Odnětí, ukončení nebo zamítnutí prodloužení platnosti statusu doplňkové ochrany

1. Pokud jde o žádosti o mezinárodní ochranu podané po vstupu ■ v platnost směrnice **2004/83/ES**, členské státy odejmou, ukončí platnost nebo zamítnou prodloužení platnosti statusu doplňkové ochrany, který byl přiznán vládním, správním, soudním nebo kvazisoudním orgánem státnímu příslušníkovi třetí země nebo osobě bez státní příslušnosti, pokud již dotyčná osoba přestala být osobou, která má nárok na doplňkovou ochranu podle článku 16.
2. Členské státy mohou odejmout, ukončit nebo zamítnout prodloužení platnosti statusu doplňkové ochrany přiznané vládním, správním, soudním nebo kvazisoudním orgánem státnímu příslušníkovi třetí země nebo osobě bez státní příslušnosti, pokud dotyčná osoba po přiznání statusu doplňkové ochrany měla být podle čl. 17 odst. 3 vyloučena z možnosti získat doplňkovou ochranu.
3. Členské státy odejmou, ukončí nebo zamítnou prodloužení platnosti statusu doplňkové ochrany státnímu příslušníkovi třetí země nebo osobě bez státní příslušnosti, jestliže
 - a) se po přiznání statusu doplňkové ochrany zjistí, že dotyčná osoba měla být nebo je vyloučena z možnosti získat doplňkovou ochranu podle čl. 17 odst. 1 a 2;
 - b) jejich nesprávné popsání nebo neuvedení skutečností, včetně použití padělaných dokumentů, mělo na přiznání statusu doplňkové ochrany rozhodující vliv.
4. Aniž je dotčena povinnost státního příslušníka třetí země nebo osoby bez státní příslušnosti v souladu s čl. 4 odst. 1 sdělit všechny významné skutečnosti a poskytnout všechny související dokumenty, které mají k dispozici, prokazuje v jednotlivém případě členský stát, který status doplňkové ochrany přiznal, že dotyčná osoba přestala být nebo není osobou, která má nárok na doplňkovou ochranu podle odstavců 1, 2 a 3 tohoto článku.

KAPITOLA VII

Obsah mezinárodní ochrany

Článek 20

Obecná pravidla

1. Touto kapitolou nejsou dotčena práva stanovená v Ženevské úmluvě.
2. Tato kapitola se vztahuje na uprchlíky i na osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, není-li uvedeno jinak.
3. Při provádění této kapitoly členské státy zohlední zvláštní situaci zranitelných osob, například nezletilých osob, nezletilých osob bez doprovodu, zdravotně postižených osob, starých osob, těhotných žen, osamělých rodičů s nezletilými dětmi, obětí obchodování s lidmi, osob s psychickými problémy a osob, které byly podrobeny mučení, znásilnění nebo jiným formám hrubého psychického, fyzického nebo sexuálního násilí.
4. Odstavec 3 se vztahuje pouze na osoby, u kterých byly zvláštní potřeby zjištěny po individuálním zhodnocení jejich situace.
5. Při provádění ustanovení této kapitoly týkajících se nezletilých osob se členské státy řídí především nejlepšími zájmy dítěte.

Článek 21

Ochrana před navracením

1. Členské státy dodržují zásadu nenavracení v souladu se svými mezinárodními závazky.
2. Nevylučují-li to mezinárodní závazky uvedené v odstavci 1, mohou členské státy uprchlíka navrátit bez ohledu na to, zda je formálně uznán, jestliže
 - a) existují závažné důvody k tomu, aby byl považován za nebezpečí pro bezpečnost členského státu, v němž se nachází nebo
 - b) jako osoba odsouzená pravomocným rozsudkem za zvlášť závažný trestný čin představuje nebezpečí pro společnost dotyčného členského státu.
3. Členské státy mohou odejmout, ukončit platnost nebo zamítnout prodloužení platnosti nebo přiznání povolení k pobytu uprchlíkovi, na kterého se vztahuje odstavec 2.

Článek 22

Informace

Členské státy poskytují osobám požívajícím mezinárodní ochrany co nejdříve poté, co jim bylo přiznáno dané postavení ochrany, přístup k informacím o právech a povinnostech

týkajících se dotyčného postavení v jazyce, *kterému rozumí nebo* o němž lze důvodně předpokládat, že mu rozumí.

Článek 23

Zachování celistvosti rodiny

1. Členské státy zajistí, aby mohla být zachována celistvost rodiny.
2. Členské státy zajistí, aby rodinní příslušníci osoby požívající mezinárodní ochrany, kteří sami nesplňují podmínky pro získání této ochrany , měli nárok na výhody uvedené v člancích 24 *až 35* , podle vnitrostátních postupů a pokud je to slučitelné s osobním právním postavením rodinného příslušníka.
3. Odstavce 1 a 2 nejsou použitelné, pokud rodinný příslušník je nebo by byl vyloučen z mezinárodní ochrany na základě kapitol III a V.
4. Bez ohledu na odstavce 1 a 2 mohou členské státy odmítnout, omezit nebo odejmout výhody, které jsou v nich uvedené, z důvodů bezpečnosti státu nebo veřejného pořádku.
5. Členské státy mohou rozhodnout, že tento článek se vztahuje také na jiné blízké příbuzné, kteří žili společně jako součást dané rodiny v době, kdy opouštěli zemi původu, a kteří byli v té době plně nebo z velké části závislí na osobě požívající mezinárodní ochrany .

Článek 24

Povolení k pobytu

1. Co nejdříve po přiznání mezinárodní ochrany udělí členský stát osobám, kterým byla přiznána, povolení k pobytu, které má dobu platnosti alespoň tři roky a lze ji prodloužit, pokud tomu nebrání závažné důvody bezpečnosti státu nebo veřejného pořádku a aniž je dotčen čl. 21 odst. 3.

Aniž je dotčen čl. 23 odst. 1, může být rodinným příslušníkům osob požívajících *postavení uprchlíka* vydáno povolení k pobytu, které má dobu platnosti kratší než tři roky a lze ji prodloužit.

2. *Co nejdříve po přiznání mezinárodní ochrany vydá členský stát osobám, kterým byl status doplňkové ochrany přiznán, a jejich rodinným příslušníkům povolení k pobytu s možností prodloužení, které má dobu platnosti alespoň jeden rok a v případě prodloužení alespoň dva roky, pokud tomu nebrání závažné důvody týkající se bezpečnosti státu nebo veřejného pořádku.*

Článek 25

Cestovní doklady

1. Členské státy vystaví osobám, kterým bylo přiznáno postavení uprchlíka, cestovní doklady ve formě uvedené v příloze Ženevské úmluvy, jež jim umožní cestování mimo jejich

území, pokud tomu nebrání závažné důvody státní bezpečnosti nebo veřejného pořádku.

2. Členské státy vystaví osobám, kterým byl přiznán status doplňkové ochrany a které nemohou získat cestovní pas daného státu, doklady, jež jim umožní cestování mimo jejich území, pokud tomu nebrání závažné důvody státní bezpečnosti nebo veřejného pořádku.

Článek 26

Přístup k zaměstnání

1. Členské státy povolují osobám požívajícím mezinárodní ochrany vykonávat zaměstnání nebo samostatnou výdělečnou činnost podle předpisů, které se obecně vztahují na dotyčné povolání a veřejnou službu, bezprostředně po přiznání ochrany.

2. Členské státy zajistí, aby byly osobám požívajícím mezinárodní ochrany nabídnuty příležitosti ke vzdělávání spojenému se zaměstnáním pro dospělé, k odborné přípravě, včetně odborných kurzů ke zvyšování kvalifikace, pracovní praxe na pracovišti a poradenských služeb poskytovaných úřady práce, za podmínek rovnocenných s těmi, které platí pro jejich státní příslušníky.

3. Členské státy se snaží osobám požívajícím mezinárodní ochrany **umožnit plný** přístup k **aktivitám**, jež jsou uvedeny v odstavci 2 .

4. Odměňování, přístup k systémům sociálního zabezpečení pro zaměstnance i osoby samostatně výdělečně činné a jiné podmínky zaměstnání se řídí vnitrostátním právem.

Článek 27

Přístup ke vzdělání

1. Členské státy poskytují všem nezletilým osobám požívajícím mezinárodní ochrany, plný přístup k systému vzdělávání za stejných podmínek, jaké platí pro jejich státní příslušníky.

2. Členské státy umožňují dospělým osobám požívajícím mezinárodní ochrany přístup k obecnému systému vzdělávání, dalšímu vzdělávání nebo rekvalifikaci za stejných podmínek, jaké platí pro státní příslušníky třetích zemí, kteří na jejich území oprávněně pobývají.

Článek 28

Přístup k postupům uznávání kvalifikace

1. Členské státy zajistí, aby bylo při používání stávajících postupů uznávání zahraničních diplomů, osvědčení a jiných dokladů o formální kvalifikaci osobám požívajícím mezinárodní ochrany poskytováno stejné zacházení jako státním příslušníkům dotyčného členského státu.

2. Členské státy se snaží **umožnit** osobám požívajícím mezinárodní ochrany, jež nemohou předložit písemné doklady o své kvalifikaci, **plný** přístup k příslušným režimům posuzování, potvrzování platnosti a akreditace předchozího vzdělání. Všechna taková opatření

dodržují čl. 2 odst. 2 a čl. 3 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 7. září 2005 o uznávání odborných kvalifikací¹.

Článek 29

Sociální péče

1. Členské státy zajistí, aby byla osobám požívajícím mezinárodní ochrany v členském státě, který tuto ochranu přiznal, poskytována stejná nezbytná sociální péče, jaká je poskytována státním příslušníkům tohoto členského státu.

2. ***Odchylně od obecného pravidla uvedeného v odstavci 1 mohou členské státy omezit sociální péči poskytovanou osobám, kterým byl přiznán status podpůrné ochrany, na základní dávky, které jsou pak poskytovány ve stejném rozsahu a za stejných podmínek způsobilosti, jaké platí pro státní příslušníky daného členského státu.***

Článek 30

Zdravotní péče

1. Členské státy zajistí, aby měly osoby požívající mezinárodní ochrany přístup ke zdravotní péči za stejných podmínek, jaké platí pro státní příslušníky členského státu, který tuto ochranu přiznal.

2. Členské státy poskytují přiměřenou zdravotní péči a v případě potřeby i ***léčbu duševních poruch*** za stejných podmínek, jaké platí pro státní příslušníky členského státu, který ochranu přiznal, osobám požívajícím mezinárodní ochrany, ***požívajícím mezinárodní ochrany***, které mají zvláštní potřeby, například těhotným ženám, zdravotně postiženým osobám, osobám, které byly podrobeny mučení, znásilnění nebo jiným formám hrubého psychického, fyzického nebo sexuálního násilí, nebo nezletilým osobám, které byly obětmi zneužívání, zanedbávání, vykořisťování, mučení, krutého, nelidského a ponižujícího zacházení nebo které trpěly v ozbrojeném konfliktu.

Článek 31

Nezletilé osoby bez doprovodu

1. Členské státy přijmou co nejdříve po přiznání mezinárodní ochrany nezbytná opatření k zajištění zastoupení nezletilých osob bez doprovodu zákonným opatrovníkem nebo organizací pověřenou péčí o nezletilé osoby a jejich blaho nebo jakýmkoli jiným vhodným zástupcem, včetně zástupce ustanoveného na základě právních předpisů nebo rozhodnutí soudu.

2. Členské státy zajistí, aby potřeby nezletilé osoby byly při provádění této směrnice náležitě zohledněny ustanoveným opatrovníkem nebo zástupcem. Situaci pravidelně kontrolují příslušné orgány.

¹ Úř. věst. L 255, 30.9.2005, s. 22.

3. Členské státy zajistí, aby nezletilé osoby bez doprovodu byly umístěny
 - a) ke zletilým příbuzným nebo
 - b) do pěstounské rodiny nebo
 - c) do ubytovacích středisek se zvláštními zařízeními pro nezletilé osoby nebo
 - d) do jiného ubytování vhodného pro nezletilé osoby.

V této souvislosti se přihlíží k práním dítěte s ohledem na jeho věk a stupeň vyspělosti.

4. Sourozenci mají pokud možno zůstat spolu, přičemž se přihlíží k nejlepšímu zájmu dotyčné nezletilé osoby, a zejména k jejímu věku a stupni vyspělosti. Změny místa pobytu nezletilých osob bez doprovodu musí být omezeny na minimum.

5. ***Pokud je přiznána mezinárodní ochrana nezletilé osobě bez doprovodu a dosud nebylo zahájeno pátrání po rodinných příslušnících, zahájí*** členské státy – s ohledem na nejlepší zájem nezletilých osob – ***|| pátrání po rodinných příslušnících nezletilé osoby bez doprovodu co nejrychleji po poskytnutí mezinárodní ochrany. Pokud bylo pátrání po rodinných příslušnících již zahájeno, členské státy v něm v případě potřeby pokračují.*** Při riziku ohrožení života nebo fyzické nedotknutelnosti nezletilé osoby nebo jejich blízkých příbuzných, zejména pokud tito příbuzní zůstali v zemi původu, musí být dbáno na to, aby byla zaručena důvěrnost shromažďování, zpracování a předávání informací o těchto osobách.

6. Osoby pečující o nezletilé osoby bez doprovodu musí mít náležité odborné vzdělání a být náležitě proškoleny o jejich potřebách.

Článek 32

Přístup k bydlení

1. Členské státy zajistí, aby měly osoby požívající mezinárodní ochrany přístup k bydlení za stejných podmínek jako ostatní státní příslušníci třetích zemí oprávněně pobývajících na jejich územích.
2. Členské státy se snaží provádět politiky, jejichž cílem je předcházet diskriminaci osob požívajících mezinárodní ochrany a zajistit těmto osobám stejné příležitosti na trhu s bydlením, ***přičemž mohou tyto osoby rozptýlit do různých míst na svém území.***

Článek 33

Svoboda pohybu na území členského státu

Členské státy umožní osobám požívajícím mezinárodní ochrany volně se pohybovat na jejich území za stejných podmínek a omezení, jaké jsou stanoveny pro státní příslušníky třetích zemí oprávněně pobývajících na jejich území.

Článek 34

Přístup k integračním opatřením

Pro usnadnění začlenění osob požívajících mezinárodní ochrany do společnosti zajistí členské státy přístup k integračním programům, které považují za vhodné, s cílem zohlednit zvláštní potřeby osob, **jež mají postavení uprchlíka nebo požívají statusu doplňkové ochrany**, nebo vytvoří předpoklady zaručující přístup k těmto programům.

Článek 35

Dobrovolný návrat

Členské státy mohou poskytnout podporu osobám požívajícím mezinárodní ochrany, které si přejí se navrátit.

KAPITOLA VIII

Správní spolupráce

Článek 36

Spolupráce

Členské státy určí jedno celostátní kontaktní místo a sdělí jeho adresu Komisi. Komise sdělí tuto informaci ostatním členským státům.

Členské státy přijmou ve spojení s Komisí veškerá vhodná opatření k zavedení přímé spolupráce a výměny informací mezi příslušnými orgány.

Článek 37

Zaměstnanci

Členské státy zajistí, aby se orgánům a jiným organizacím, které provádějí tuto směrnici, dostalo potřebné odborné přípravy a ve vztahu ke všem informacím získaným při výkonu své práce jsou povinny dodržovat zásadu důvěrnosti stanovenou vnitrostátními předpisy.

KAPITOLA IX

Závěrečná ustanovení

Článek 38

Zprávy

1. Do [...] * předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uplatňování této směrnice a případně navrhne veškeré potřebné změny. **Návrhy změn se týkají přednostně**

* Úř. věst. vložit datum: 42 měsíců ode dne vyhlášení v Úředním věstníku.

článků 2 a 7. Členské státy předají Komisi veškeré informace vhodné pro vypracování uvedené zprávy do [...] **.

2. Po předložení uvedené zprávy předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě každých pět let zprávu o uplatňování této směrnice.

Článek 39 Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s články **1, 2, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 16, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34 a 35, a to** nejpozději do ... *. Neprodleně sdělí Komisi jejich znění **a předají jí** srovnávací tabulku mezi těmito předpisy a touto směrnicí.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Musí rovněž obsahovat prohlášení, že odkazy ve stávajících právních a správních předpisech na směrnici zrušenou touto směrnicí se považují za odkazy na tuto směrnici. Způsob odkazu a znění prohlášení si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních vnitrostátních právních předpisů, na které se tato směrnice vztahuje ■ .

Článek 40

Zrušení

Směrnice 2004/83/ES se **pro členské státy vázané touto směrnicí** zrušuje s účinkem ode dne [den následující po dni stanoveném v čl. 1 odst. 39 prvním pododstavci této směrnice], aniž jsou dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůty pro provedení směrnice uvedené v příloze II části B ve vnitrostátním právu.

Pro členské státy vázané touto směrnicí se odkazy na zrušenou směrnici považují za odkazy na tuto směrnici v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze II.

Článek 41

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.

Články **1, 2, 4, 8, 9, 10, 11, 16, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34 a 35** se použijí po [dni následujícím po dni uvedeném v čl. 39 odst. 1 prvním pododstavci]*.

Článek 42

** Úř. věst. vložít datum: 36 měsíců ode dne vyhlášení v Úředním věstníku.

* Úř. věst. vložít datum: 24 měsíců ode dne vyhlášení v Úředním věstníku.

Určení

Tato směrnice je určena členským státům *v souladu se Smlouvami*.

V ... dne ...

Za Evropský parlament

předseda

Za Radu

předseda

PŘÍLOHA I

Část A

Zrušená směrnice
(uvedená v článku 40)

Směrnice Rady 2004/83/ES

(Úř. věst. L 304, 30.9.2004,
s. 12)

Část B

Lhůta pro provedení směrnice ve vnitrostátním právu
(uvedená v článku 39)

Směrnice	Lhůta pro provedení směrnice
2004/83/EC	října 2006

PŘÍLOHA II
Srovnávací tabulka

Směrnice 2004/83/ES	Tato směrnice
Článek 1	Článek 1
Článek 2, úvodní věta	Článek 2, úvodní věta
Čl. 2 písm. a)	Čl. 2 písm. a)
-	Čl. 2 písm. b)
Čl. 2 písm. b) až g)	Čl. 2 písm. c) až h)
-	Čl. 2 písm. i)
Čl. 2 písm. h)	Čl. 2 písm. j) první a druhá odrážka
-	Čl. 2 písm. j) třetí, čtvrtá a pátá odrážka
-	Čl. 2 písm. k)
Čl. 2 písm. i)	Čl. 2 písm. l)
Čl. 2 písm. j)	Čl. 2 písm. m)
Čl. 2 písm. k)	Čl. 2 písm. n)
Článek 3	Článek 3
Článek 4	Článek 4
Článek 5	Článek 5
Článek 6	Článek 6
Článek 7	Článek 7
Čl. 8 odst. 1 a 2	Čl. 8 odst. 1 a 2
Čl. 8 odst. 3	-
Článek 9	Článek 9

Článek 10	Článek 10
Čl. 11 odst. 1 a 2	Čl. 11 odst. 1 a 2
-	Čl. 11 odst. 3
Článek 12	Článek 12
Článek 13	Článek 13
Článek 14	Článek 14
Článek 15	Článek 15
Čl. 16 odst. 1 a 2	Čl. 16 odst. 1 a 2
-	Čl. 16 odst. 3
Článek 17	Článek 17
Článek 18	Článek 18
Článek 19	Článek 19
Čl. 20 odst. 1 až 5	Čl. 20 odst. 1 až 5
Čl. 20 odst. 6 a 7	-
Článek 21	Článek 21
Článek 22	Článek 22
Čl. 23 odst. 1	Čl. 23 odst. 1
Čl. 23 odst. 2 první pododstavec	Čl. 23 odst. 2 první pododstavec
Čl. 23 odst. 2 druhý pododstavec	-
Čl. 23 odst. 2 třetí pododstavec	-
Čl. 23 odst. 3 až 5	Čl. 23 odst. 3 až 5
Čl. 24 odst. 1	Čl. 24 odst. 1

Čl. 24 odst. 2	-
Článek 25	Článek 25
Čl. 26 odst. 1 až 3	Čl. 26 odst. 1 až 3
Čl. 26 odst. 4	-
Čl. 26 odst. 5	Čl. 26 odst. 4
Čl. 27 odst. 1 a 2	Čl. 27 odst. 1 a 2
Čl. 27 odst. 3	Čl. 28 odst. 1
-	Čl. 28 odst. 2 a 3
Čl. 28 odst. 1	Čl. 29 odst. 1
Čl. 28 odst. 2	-
Čl. 29 odst. 1	Čl. 30 odst. 1
Čl. 29 odst. 2	-
Čl. 29 odst. 3	Čl. 30 odst. 2
Článek 30	Článek 31
Článek 31	Článek 32
Článek 32	Článek 33
Článek 33	Článek 34
Článek 34	Článek 35
Článek 35	Článek 36
Článek 36	Článek 37
Článek 37	Článek 38
Článek 38	Článek 39
-	Článek 40
Článek 39	Článek 41

Článek 40

–

–

Článek 42

Příloha I

Příloha II

Or. en

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Návrh Komise na přepracování původní směrnice 2004/83/ES je předkládán v rámci přechodu na politiku společného evropského azylového systému, který má být dokončen do roku 2012. Při vytváření původní směrnice byl Evropský parlament pouze konzultován, zatímco nyní, po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost, je Parlament v pozici spolurozhodování. Návrh, jenž je nyní předkládán na plenárním zasedání, je výsledkem šesti neformálních třístranných jednání. Jeho projednávání Parlamentem snad povede k dohodě již v prvním čtení.

Stávající směrnice obsahuje dva klíčové prvky: **důvody, které opravňují** k získání postavení uprchlíka nebo doplňkové ochrany, a **obsah** této ochrany z hlediska práv na pobyt a zaměstnání a sociálních práv v členském státě, který je za ochranu odpovědný.

Komise předložila **přepracovaný návrh** (směrnice KOM(2009)0551 v konečném znění/2), který je výsledkem požadovaného přezkumu dřívější směrnice a vývoje právních předpisů. Je zřejmé, že existují značné rozdíly mezi praxí, kterou při provádění stávající směrnice uplatňují jednotlivé členské státy. Celkovým výsledkem této situace jsou výrazné odchylky v množství uznaných žádostí a riziko, že bude pokračovat druhotný pohyb žadatelů. Zatímco některé z těchto odchylek lze řešit zlepšením spolupráce, při níž by měl hrát významnou úlohu nový Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu, je potřeba, aby byl vyjasněn legislativní rámec – tedy směrnice samotná – tak, aby byl při uplatňování směrnice k dispozici důraznější, jasnější rámec.

Mezi významné změny, které jsou nyní navrhovány, patří větší sblížení dvou kategorií ochrany, a tedy obecné označení „*osoby požívající mezinárodní ochrany*“. Tímto způsobem budou prováděcí orgány upozorněny, že se tyto dvě kategorie ochrany navzájem doplňují: i doplňková ochrana je pro osoby, kterým při návratu do země původu hrozí vážná újma, velmi významná. Návrh rovněž usiluje o větší sblížení nároků, které jsou součástí ochrany, z nichž nejpodstatnější je zřejmě přístup na pracovní trh. Již nyní nečiní většina členských států mezi těmito dvěma skupinami velké rozdíly. Rozdílné zacházení se však stále může vyskytnout ve třech oblastech: sociální péče (což odráží současný stav – sociální zabezpečení je popsáno v příslušném bodu odůvodnění), integrační opatření a povolení k pobytu. K určitému pokroku ovšem došlo v poslední zmiňované oblasti, jelikož povolení k pobytu osob požívajících doplňkové ochrany musí být po jednom roce prodlouženo alespoň na další dva roky (jen několik málo členských států uplatňuje v současnosti jiný postup). EP došel k názoru, že tento postup je důležitý z hlediska integrace a dodává navíc dotčené osobě větší pocit jistoty.

Pokrok byl rovněž učiněn v otázkách příslušnosti k určitému pohlaví a identity dané touto příslušností. Tyto otázky jsou nyní výslovně zmíněny v člancích, které se týkají společenských vrstev, jimž hrozí pronásledování. Do bodů odůvodnění byla navíc začleněna zmínka o „zvyklostech a právních tradicích“, které mohou vést k újmám, jako je například mrzačení pohlavních orgánů.

Pokud jde o nejlepší zájmy dítěte, ukázalo se, že je složité najít definici, kterou lze použít v příslušných člancích. Proto jsme se shodli na několika zásadách uvedených v bodu odůvodnění 17. Pozměňovací návrh předložený k čl. 8 odst. 2, který se týká výhradně péče

o nezletilé osoby bez doprovodu, je nyní součástí příslušného bodu odůvodnění. Kontinuita péče o tyto děti je prvkem, o nějž je třeba usilovat v rámci celého společného evropského azylového systému, a proto byly navrženy změny v čl. 31 odst. 5, které by měly vést k zajištění nezbytné kontinuity při pátrání po rodinných příslušnících.

Stanoviska EP týkající se rozšíření definice rodiny nebyla pro Radu přijatelná. Došlo nicméně k malému pokroku v tom smyslu, že k osobě požívající daného statusu či ochrany se může připojit buď rodič nebo jiný příbuzný, je-li již v dané zemi přítomen. Časem je zapotřebí zjistit, zda nezohledněním vdaných či ženatých nezletilých osob nevzniká v zajišťované ochraně mezera. Z tohoto důvodu byl do doložky o přezkumu začleněn článek 2. Navzdory velmi konkrétnímu znění tohoto článku i tomu, že souvisí s potřebou ochrany, chtějí některé členské státy ponechat velmi úzce vymezenou definici rodiny, jelikož se obávají budoucích žádostí o sloučení rodin. V tomto ohledu jsou nicméně ve směrnici pravidla pro uprchlíky jasně definována. Vdané či ženaté nezletilé osoby jsou nyní zohledněny v bodu odůvodnění 36a ve spojitosti s nároky na výhody.

Článek 7 se vztahuje na poskytovatele ochrany. V EP panuje velmi rozšířený názor, že za poskytovatele ochrany lze v podstatě považovat pouze státy; mezinárodní orgány nedisponují atributy státu a nemohou se stát stranami mezinárodních úmluv. Cílem pouze malé změny v původním znění článku je zpřísnění podmínek, které musí splnit nestátní subjekty, pokud mají být pokládány za subjekty schopné zajistit účinnou a trvalou ochranu (nyní označovanou jako „ochrana, která nesmí být dočasná“). Vzhledem k tomu, že nestátní subjekty v článku 7 stále figurují, je tento článek rovněž součástí doložky o přezkumu.

Článek 8 se týká vnitrostátní ochrany v zemi, z níž žadatel utíká. V této otázce se Rada nehodlá příliš odchýlit od znění formulovaného Komisí, ačkoliv některé části pozměňovacích návrhů EP byly začleněny do bodů odůvodnění. Jedná se zejména o části týkající se zcela zamítavého postoje vůči vnitrostátní ochraně v případech, kdy stát je původcem stíhání.

Srovnávací tabulky představují i nadále problemickou část. Zpravodajka nicméně Parlamentu doporučuje přijmout podstatu navrhované dohody, neboť oproti současné směrnici představuje pokrok kupředu, osobám požívajícím mezinárodní ochrany nabízí více jistoty a členským státům jednoznačnější pravidla a snad povede ke snížení současných rozdílů, které se při zajišťování spravedlivého a účinného systému objevují.

PŘÍLOHA: DOPIS VÝBORU PRO PRÁVNÍ ZÁLEŽITOSTI

VÝBOR PRO PRÁVNÍ ZÁLEŽITOSTI

PŘEDSEDA

Č. jedn.: D(2010)5206

pan Fernando LOPEZ AGUILAR
předseda Výboru pro občanské svobody,
spravedlnost a vnitřní věci
ASP 11G306
Brusel

Věc: ***Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení osoby požívající mezinárodní ochrany, a o obsahu poskytnuté ochrany
KOM(2009)0551 (v konečném znění) ze dne 21. 10. 2009 – 2009/0164(COD)***

Vážený pane předsedo,

Výbor pro právní záležitosti, jehož mám tu čest být předsedou, přezkoumal výše uvedený návrh podle článku 87 o přepracování, jenž byl začleněn do jednacího řádu Parlamentu.

Odstavec 3 tohoto článku zní takto:

„Pokud se výbor příslušný pro právní záležitosti domnívá, že návrh neobsahuje žádnou věcnou změnu kromě těch, které v něm byly jako takové označeny, informuje o tom věcně příslušný výbor.

V tomto případě, kromě podmínek stanovených v člancích 156 a 157, jsou v příslušném výboru přijatelné pouze pozměňovací návrhy týkající se částí návrhu obsahujících změny.

Pokud má však v souladu s bodem 8 interinstitucionální dohody příslušný výbor v úmyslu také předložit pozměňovací návrhy ke kodifikovaným částem návrhu Komise, ihned sdělí svůj úmysl Radě a Komisi, přičemž podle článku 50 by Komise měla výboru před hlasováním sdělit svůj postoj k pozměňovacím návrhům a dále, zda má či nemá v úmyslu přepracovaný návrh vzít zpět.“

Na základě stanoviska právní služby, jejíž zástupci se účastnili schůzí poradní skupiny, která zkoumala návrh přepracovaného znění, a v souladu s doporučeními navrhovatele zastává Výbor pro právní záležitosti názor, že dotýčný návrh neobsahuje žádné věcné změny, kromě těch, které v něm nebo ve stanovisku poradní skupiny byly jako takové označeny, a že pokud jde o kodifikaci těchto změn v nezměněných ustanoveních dřívějších aktů, obsahuje návrh

přímou kodifikaci stávajících textů beze změny jejich podstaty.

Výbor pro právní záležitosti se dále domnívá, že podle článku 87 technické změny navrhované ve stanovisku výše uvedené pracovní skupiny byly nezbytné k zajištění toho, aby byl návrh v souladu s přepracovanými ustanoveními.

Na závěr Výbor pro právní záležitosti po diskusi na své schůzi dne 27. ledna 2010 doporučuje (22 hlasy pro a aniž by se někdo zdržel hlasování¹), aby Váš výbor jako příslušný výbor přezkoumal výše uvedený návrh v souladu se svými návrhy a s článkem 87.

S úctou

Klaus-Heiner LEHNE

Příloha: stanovisko poradní skupiny.

¹ Klaus-Heiner Lehne, Raffaele Baldassarre, Sebastian Valentin Bodu, Marielle Gallo, Alajos Mészáros, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Antonio Masip Hidalgo, Bernhard Rapkay, Evelyn Regner, Alexandra Thein, Diana Wallis, Cecilia Wikström, Christian Engström, Jiří Maštálka, Francesco Enrico Speroni, Piotr Borys, Vytautas Landsbergis, Kurt Lechner, Arlene McCarthy, Toine Manders, Eva Lichtenberger, Sajjad Karim.

PŘÍLOHA: STANOVISKO PORADNÍ SKUPINY SLOŽENÉ Z PRÁVNÍCH SLUŽEB EVROPSKÉHO PARLAMENTU, RADY A KOMISE

PORADNÍ SKUPINA
PRÁVNÍCH SLUŽEB

Brusel 23. listopadu 2009

STANOVISKO

PRO EVROPSKÝ PARLAMENT RADU KOMISI

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení osoby požívající mezinárodní ochrany, a o obsahu poskytnuté ochrany

(přepřpracované znění)

KOM(2009)0551 ze dne 21. 10. 2009 – 2009/0164(COD)

S ohledem na interinstitucionální dohodu ze dne 28. listopadu 2001 o systematictějšímu využívání metody přepracování právních aktů, a zejména na bod 9 této dohody, se dne 29. prosince 2009 sešla poradní skupina složená z právních služeb Evropského parlamentu, Rady a Komise, aby mimo jiné projednala výše uvedený návrh předložený Komisí.

Na této schůzi¹ pracovní skupina projednala návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterým se kodifikuje směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany, a dospěla společnou dohodou k těmto závěrům.

- 1) V čl. 9 odst. 3 by původní znění „*V souladu s čl. 2 písm. c)*“ mělo být pozměněno ve znění „*V souladu s čl. 2 písm. d)*“.
- 2) V čl. 19 odst. 1 by měla být slova „*po vstupu této směrnice v platnost*“ pozměněna ve znění „*po vstupu směrnice 2004/83/ES v platnost*“.
- 3) V čl. 23 odst. 2 by měl být odkaz na „*články 24 až 34*“ pozměněn na odkaz na „*články 24 až 27 a 29 až 35*“.
- 4) V čl. 39 odst. 1 pododstavec 1 by měla být poslední věta „*Neprodleně sdělí Komisi jejich znění a srovnávací tabulku mezi těmito předpisy a touto směrnicí*“ vyznačena stínovým

písmem, obecně používaným pro označování podstatných změn v přepracovaných textech.

5) V čl. 39 odst. 2 by měla být poslední slova „*a srovnávací tabulku mezi těmito předpisy a touto směrnicí*“ vyznačena stínovým písmem.

6) V článku 42 by měla být znovu zavedena poslední slova článku 40 směrnice Rady 2004/83/E („*v souladu se Smlouvou o založení Evropského společenství*“).

7) V příloze I, části B by mělo být datum 10. října 2006 nahrazeno datem 9. října 2006.

Na základě posouzení návrhu dospěla poradní skupina k jednomyslnému závěru, že daný návrh neobsahuje žádné jiné věcné změny než ty, které byly jako takové označeny v návrhu nebo v připojeném stanovisku. Poradní skupina rovněž konstatovala, že pokud jde o nezměněná ustanovení dřívějšího aktu, je návrh jejich prostou kodifikací, která nijak nemění jejich podstatu.

C. PENNERA
vedoucí právní služby

J.-C. PIRIS
vedoucí právní služby

L. ROMERO REQUENA
generální ředitel

POSTUP

Název	Minimální normy, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení osoby požívající mezinárodní ochrany, a obsah poskytnuté ochrany (přepracování)	
Referenční údaje	KOM(2009)0551 – C7-0250/2009 – 2009/0164(COD)	
Datum předložení EP	21.10.2009	
Příslušný výbor Datum oznámení na zasedání	LIBE 12.11.2009	
Výbor(y) požádaný(é) o stanovisko Datum oznámení na zasedání	JURI 12.11.2009	
Zpravodaj(ové) Datum jmenování	Jean Lambert 11.1.2010	
Projednáni ve výboru	24.5.2011	12.7.2011
Datum přijetí	12.7.2011	
Výsledek konečného hlasování	+: 46 –: 3 0: 1	
Členové přítomní při konečném hlasování	Jan Philipp Albrecht, Sonia Alfano, Alexander Alvaro, Gerard Batten, Vilija Blinkevičiūtė, Mario Borghezio, Rita Borsellino, Emine Bozkurt, Simon Busuttil, Philip Claeys, Carlos Coelho, Rosario Crocetta, Cornelia Ernst, Tanja Fajon, Héléne Flautre, Kinga Göncz, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Ágnes Hankiss, Anna Hedh, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Timothy Kirkhope, Juan Fernando López Aguilar, Baroness Sarah Ludford, Monica Luisa Macovei, Véronique Mathieu, Jan Mulder, Antigoni Papadopoulou, Georgios Papanikolaou, Carmen Romero López, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Renate Sommer, Rui Tavares, Wim van de Camp, Renate Weber, Tatjana Ždanoka	
Náhradník(ci) přítomný(í) při konečném hlasování	Edit Bauer, Anna Maria Corazza Bildt, Ioan Enciu, Monika Hohlmeier, Jean Lambert, Antonio Masip Hidalgo, Mariya Nedelcheva, Hubert Pirker, Michèle Striffler, Kyriacos Triantaphyllides, Cecilia Wikström	
Datum předložení	14.7.2011	